

Kolonistuga av äldre årgång

*LISTUDDENS
KOLONITRÄDGÅRDSOMRÅDE*

40 ÅR

LISTUDDEN 40 ÅR 1945 - 1985-

Listuddens koloniträdgårdsområde har fått sitt namn efter Listuddens gård, belägen i norra änden av Flaten.

Åtminstone sedan börja av 1700-talet har Listudden och den intill belägna Ekudden varit bebodda och brukade. Ekuddens huvudbyggnad brändes ned av tillfälliga nattgäster i början av 50-talet.

Listuddens ägor förvärvades av Stockholm stad och kom väl till pass när staden skulle flytta bort kolonierna Björken, Skjutbanan och Kärrtorp för stadsbebyggelse i Björkhagen och Kärrtorp.

Valla gårde i Årsta skulle också saneras så många av våra stugor kommer därifrån.

Delar av Valla gårde där kolonierna var belägna står än idag outnyttjad.

Om stadsplanerarna varit förutseende, under dessa 40 år, kunde många kolonister fått unyttja marken.

De flyttade stugorna var inte större än omkr. 19 m² men många byggde nya stugor, något större, som sedan utökats med veranda och pergola.

Uppvärmningen var fotogen-gasol ända till år 1969 då både el och telefon drogs in på området, efter omröstning bland medlemmarna.

Genom extra uttaxering bland medlemmarna har, under 1983, området utrustats med vattentoiletter med tanksystem.

Våra pionjärer som byggt upp Listudden bör ägnas en tacksamhetens tanke.

Tillsammans skall vi stödja vår förening i dess strävan att bevara och förbättra vår sommar oas.

Styrelsen önskar föreningen och dess medlemmar en lyckosam framtid.

Listudden 1985
Styrelsen

PROTOKOLLS - OCH MINNESANTECKNINGAR 1945 - 1985

Listuddens koloniträdgårdsförening, ekonomisk förening UPA, bildades 4 juli 1944 och anslöt sig samma år till Stockholms koloniträdgårdsförening.

På årsmöte den 24 mars -46 beslöts om inträde i riksförbundet Sveriges Koloniträdgårdsförbund.

Föreningen omfattade då 242 stugor.

Den första styrelsen var : ordf. Birger Undin lott 240
sekr. J. Fohlström lott 108
kassör E. Gustavsson 213

B.Undin bor fortfarande kvar och brukar sin lott med hjälp av dottern.

*

I stadgarna paragraf 2 stod: "Föreningens ändamål är att av Sthlm Staas fastighetsnämnd arrendera viss del av egendomen Skarpnäck inom Enskede församling (numera Skarpnäck) och att efter uppdelning av det upplåtna området i lotter, upplåta dessa till sina medlemmar för att av dem brukas som koloniträdgårdar. Samt att till gagn för sina medlemmar och det allmänna upprätthålla god ordning och grannsämja på koloniträdgårdsområdet och i övrigt iaktta och bevaka sina medlemmars gemensamma intressen med avseende på koloniträdgårdsrörelsen."

*

I paragraf 3 stod: "Till medlem kan antas person, som är välkänd och ordentlig och som innehar fast bostad i Stockholm med omnejd.

*

Av paragraf 4 framgick att: " Den som vunnit inträde i föreningen är skyldig att genast erlagga 1 st insats med 5 kr. och erhåller därvid föreningsbok.

*

I paragraf 12 stadgades att: " Styrelsen, såväl som medlemmar åligger att tillse, att god ordning råder inom området samt att stadgar, arrendeavtal och övriga av föreningen fattade beslut noga efterlevs.

*

Arrendeavgiften till Stockholm stad var 15 öre per m² och år.

För den som byggde nytt hade anbud infordrats från brädgårdar om kollektiv leverans av stugor enligt en standardritning som framtagits av Sthlm stad.

På årsmötet 1946 beslöts, att affär skulle öppnas på Listudden.

Lotterna 95 och 96 reserverades. Ägaren fick kontrakt på 10 år.

Affären var en omtyckt samlingsplats där många tillbringade lördagsförmiddagen på Ljugarbänken med en öl i handen. Affären brann på vintern 1973 - förmodligen anlagd - och har därefter ej blivit återuppbyggd.

Affärstomten är numera parkeringsplats.

Årsmötet 1947 beslöt att sandlåda, dansbana och gungor skulle byggas.

Styrelsen uppvaktade bussbolaget för att få hållplats i närheten.

Då stugorna var på plats och marken planerad och odlad behövdes mera fritidssysselsättning.

På ången där fotbollsplan är har kolonisterna lagt ner många timmar, både med planeringsarbete och sport av olika slag.

På årsmötet 1949 föreslogs bildande av idrottsförening. Förslaget avslogs, men ett par år senare bildades en idrottsförening som varit livaktig i perioder, beroende främst på antalet aktiva som funnits.

På årsmötet 1956 beslöts att alla kolonisters medlemskap i idrottsföreningen skulle vara frivilligt.

Några år senare beslöts att alla kolonister på Listudden är kollektivt medlemmar i idrottsföreningen och medlemsavgiften betalas ut kollektivt ur koloninträdgårdsföreningens kassa, f.n. 1.000 kr per år.

År 1954 var det dags att bygga föreningshus. Även det med frivillig arbetskraft förstås.

1958 fick föreningen genom dåvarande kassören, Helge Fredrikssons förbindelser, ett hus som passade att ställa i vinkel mot det befintliga föreningshuset.

Tillbyggnaden inreddes som kök. Föreningshuset var ändå för litet och år 1975 fick föreningen, genom tips av Leif Widigsson lott 238, en barack som använts vid planeringen av Dalens sjukhus.

Vår ordf., Bror Selin, avtalade med ägaren och vi skulle få baracken gratis om den kom bort inom 14 dagar.

Meddelst frivillig arbetskraft i snö och lera revs baracken och forslades till Listudden.

Under ledning av byggmästare Berggren lott 186, dåvarande kassören Hallman lott 93 som arbetsledare, tidräkande och indrivare blev föreningshuset färdigt till 30-års jubileet den 16 aug. -75.

Varje lott skulle göra arbetsplikt 10 timmar eller betala till föreningen 100 kr.

Den som arbetade mera än 10 timmar fick ersättning med 10 kr per timme.

Arrendetiden var satt till 25 år, vilket då var ovanligt. Många Stockholms kolonier hade kontraktstid på 1 till 5 år.

År 1975 skrevs nytt 25 års kontrakt med en förhöjd arrendeavgift som uträknats till 56 öre m².

Avgiften skulle endast täcka räntor och omkostnader för kommunen.

Föreningen har utöver arrendekostnader stora utgifter för underhåll av vägar och dräneringsledningar, vattenförsörjning, sophämtning och latrintömning, försäkringar och styrelsearvoden.

För att täcka dessa utgifter betalar varje kolonist en medlemsavgift som p.g.a. inflationen ständigt måste höjas.

Första året var medlemsavgiften 5 kr.
 Först år 1958 höjdes avgiften till 10 kr.
 1961 måste avgiften höjas till 20 kr.
 1969 - 85 kr, med 35:- på våren och 50 :- på hösten.
 1970 100 kr, med 50:- på våren och 50:- på hösten.
 1972 2x75:- 150:-
 1974 175:-
 1976 210:- o.s.v. tills vi 1984 bet. 350:-.

Arrendeavgiften var de första åren 15 öre per m², men höjdes år 1956 till 20 öre.
 År 1970, isamband med att nytt 25 års kontrakt tecknades höjdes arrendeavgiften till 56 öre m².
 År 1980 kom förslag om arrendehöjningar från Sthlm stad.

Genom opinionsmöten lyckades vi få ned arrendet från föreslagna 3:50 till 1:25 per m² från januari 1982.
 Arrendet har sedan med inflationen höjts till f.n. 1:65.

Toalettfrågan *

Redan år 1979 fick Listudden anmärkning på att våra urinoarer vid toalettterna måste saneras.
 Efter långa diskussioner beslöt, att genom extradebitering från medlemmarna bygga om samtliga toaletter till snällspolande vattentoaletter med tank.
 Avgiften för tömning av torrtoalettterna hade ökat så mycket att övergång till tanktoa var ekonomiskt försvarbart.

År 1982 byggdes tanktoa vid föreningshuset och året efter samma sak på de fem toalettterna på området.

På senare år har TV filmat på Listudden ett flertal gånger.
 1975 under regi av Bengt Lagerqvist och -78 en barnfilm samt 1980 då Babels Hus spelades in.

Vi kolonister måste ständigt vara på vår vakt, så vi inte blir bortrationaliserade.

År 1973 skulle kraftledningar dras över området.
 Till slut blev ledningen dragen i utkanten av området och 14 stugor skulle bort med anl. därav.
 Efter förhandlingar med kraftbolaget, med bistånd av

fastighetskontoret, fick stugorna stå kvar.

När Skarpnäcksfältet skulle byggas blev vi alla oroliga. Protestmöten, främst mot bebyggelse på Norra Flatenbergen, flera sammanträden med fastighets borgarrådet och politiker, var under flera år styrelsens fritidssysselsättning.

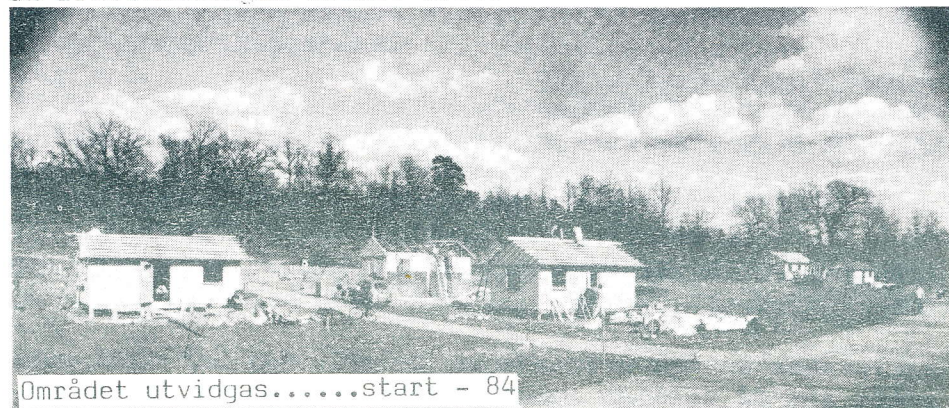
Vi blev även oroade då bron över Tyresövägen började byggas.

Framtiden får utvisa om vi får mera nytta än olägenhet av brobygget.

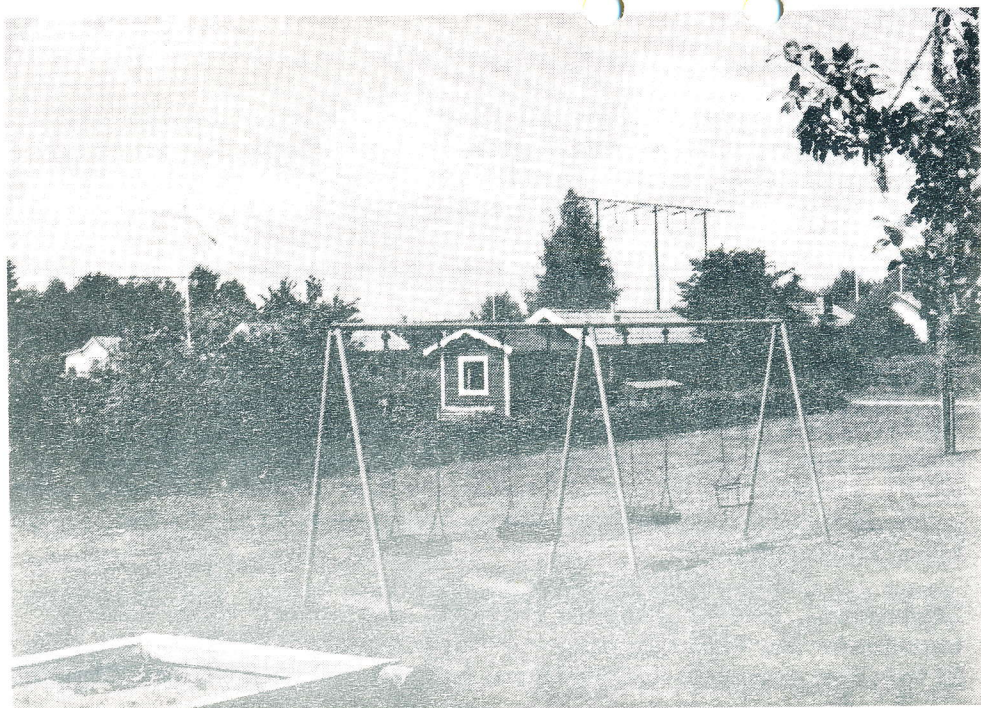
På årsmötet 1979 valdes en studiekommitté.
 Studiekommittén har, under ledning av Jardeus lott 228, gjort föreningen stora tjänster. De har ordnat kurser, loppmarknader och därigenom dragit in pengar till förbättringar inom föreningen.

Listudden, som är ganska låglänt, har under våta somrar besvärats av översvämning på lågt belägna tomter.
 Efter den senaste dräneringen hoppas vi slippa den olägenheten

NYBYGGARE.
 Hösten 1982 beslöts om utbyggnad av Listudden med 14 nya stugor.
 Året därpå började planeringen.
 År 1984 var 12 stugor färdiga och besiktigade.
 Det har varit stimulerande att se med vilken entusiasm nybyggarna arbetat för att så snart som möjligt kunna "flytta in".
 Vi gamla kolonister minns väl att marken där de nybyggda stugorna nu står var planerad för att ge plats för stugor då kraftledningen skulle dras.

Området utvidgas.....start - 84

Lekplatsen vid Föreningshuset

HUR ÄR INTRESSET FÖR DET GEMENSAMMA ARBETET I FÖRENINGEN?

Gäller frågan föreningsaktivitet är svaret, "ganska bra". Omkring hälften av medlemmarna besöker våra årsmöten.

Den arbetsplikt som på senare år beslutats fungerar väl. Även om en del som måste betala kommer med invändningar. Till arbetet med fester och allmänna arrangemang kunde anslutningen vara bättre.

Man bör ta med i beräkningen att medelåldern är ganska hög. På senare år har dock en förnying skett.

Aktiviteten på idrottsplan och lekplatser varierar, men verkar vara på uppgående.

Hjälpssamheten och grannsämjan är god. Det kan ändå vara svårt att få villiga funktionärer till olika föreningsuppdrag.

V i på Listudden hoppas, att befattningshavare i kommun och ansvariga politiker inser, att grön-oaserna bör finnas för den som inget annat önskar än att ha en plats att retirera till från storstaden jäkt och avgaser.

V i kolonister fortsätter att investera arbete och kostnader i underhåll av stugor och trädgårdar i hopp om att vi skall få ha det kvar.

40åringen....

På denna högtidsdag bör vi sända en välvillig tanke till de personer som brutit mark för koloniträdgårdsverksamheten i vårt land.

Det är också många föreningsmedlemmar som genom åren offrat tid och kraft för att som funktionärer ansvara för att allt skall fungera bra.

För att inte förbigå meriterade medlemmar nämnes här endast: Vår förste ordf. Birger Undin, som ännu brukar sin lott, 87 år gammal och Bror Selin mångårig ordf., nu hedersordf., 76 år gammal.

HAR FÖRENINGEN NÅGON FRAMTID?

Föreningen har fått nytt 25 års kontrakt påbyggt på det som skulle löpt ut 1995.

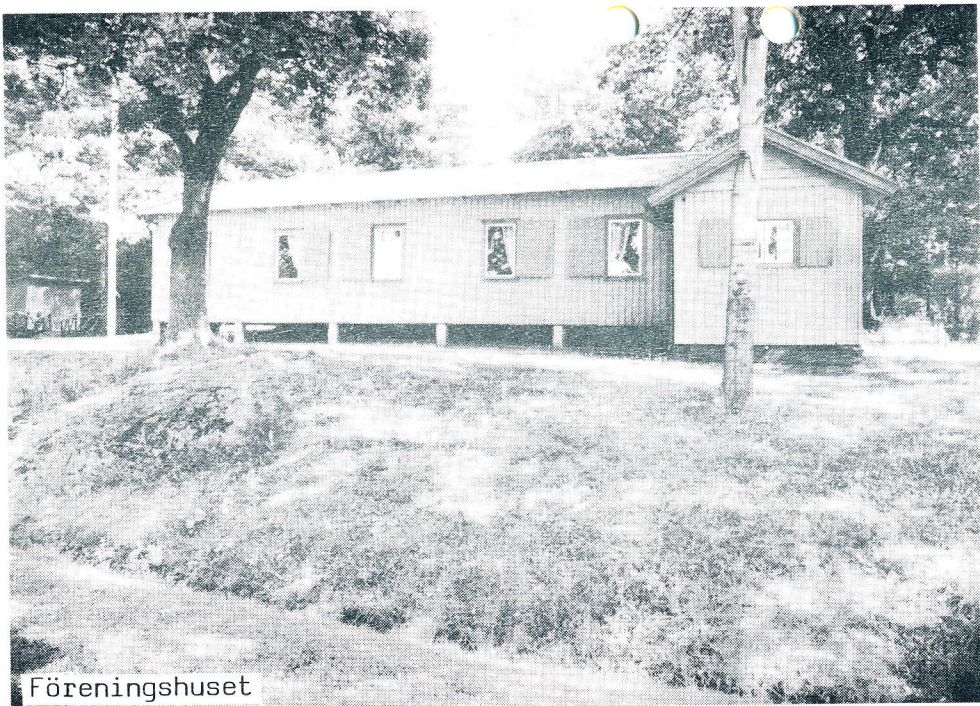
Arrendesumman har vi fått löfte om att den endast skall höjas med 60 % av kostnadsindexökningen.

Innerstaden tränger på och Skarpnäcksfältet är snart fullt utbyggt. Tunnelbana är planerad till fältet på 90-talet, under jord visserligen, så vi får hoppas att den inte sticker upp ovan jord på vår sida.

Bebyggelsen på Norra Flatenbergen hoppas vi är avslutat kapitel.

Vi får förmodligen inte ha strövområdena för oss själva då inflyttningen på fältet är klar, i synnerhet som gångbron är ett faktum och vetter rakt in i vårt område.

Bron kommer förstås också oss till gagn då vi skall shoppa på fältet eller framdeles ta tunnelbanan till stan.

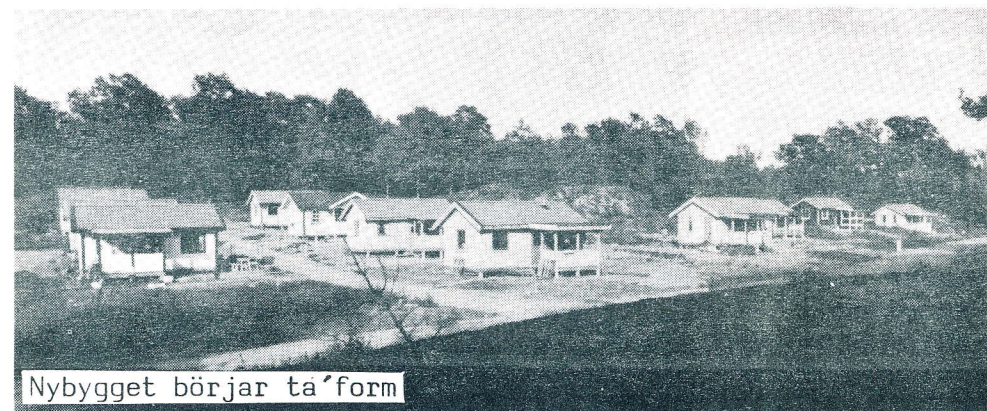
Föreningshuset

Samkväm med pensionärer

Midsommardans - 85

Nybygget börjar ta form

FÖRTJÄNSTTECKEN

FÖR INTRESSERAT OCH FÖRTJÄNSTFULLT ARBETE

har under de senast förflutna 10 åren

utdelats till ett antal medlemmar av

SVENSKA FÖRBUNDET FÖR KOLONITRÄDGÅRDAR OCH FRITIDSHUS.

Birger Undin	Förtjänstnål i guld
Bror Selin	"
Olof Örn	"
Karl Johanssön	"
Axel Ericson	"
Hjalmar Hallman	"
John Palmgren	"

Hjalmar Hallman	Förtjänstnål i silver
Erik Larsson	"
Wilhelm Enström	"
Werner Bolander	"
Karl Sjöberg	"
Leif Widigsson	"
Sture Dellenby	"
John Palmgren	"
Karl G Lundkvist	"
Marianne Jonsson	"
Bo Örn	"
Eivor Jonsson	"
Karl Björkman	"
Ivar Sundstrand	"
Sven Lithander	"
Olov Frisk	"

Gustav Lindgren	Bordsstandar
Märta Åstrand	"
Birger Undin	"
Sigfrid Berggren	"
Walentin Norbeck	"
Gunnar Landgren	"
Owe Ottoson	"
Anders Svantesson	"
Hjalmar Hallman	"

Dessutom utdelades vid 30-års jubileet år 1975diplom till dem som varit kolonister i 25 år och ej tidigare fått dipl.
(73 st)

En av pionjärerna inom den svenska koloniträdgårds rörelsen - ANNA LINDHAGEN - uttryckte en gång som motiv för koloniträdgårdsverksamhet:

" EKONOMISK VINST FÖR KOLONISTEN , FRISK LUFT , ARBETSSOMVÄXLING , NYTTIG OCH VÄLSMAKANDE NÄRING , TRÄDGÅRDSARBETETS FÖR SINNET HÖJANDE VERKAN OCH ETT FÖRENADE BAND FÖR FAMILJEN.

Flaggan i topp!

Mittuppe i festen yra
 låt oss skänka en tanke åt dem,
 som började styra
 med Listudden nittonhundrafyrtiofem.
 Att förut försvaret här vaktat har
 visar flera gjutna monument
 det var under ofredens dar
 som består av trist cement.

Kriget det kalla följde i spåren
 men fredligare kämpar røjde i snåren
 snart var det hela helt annorlunda
 man började Listudden grunda.
 En del togo med sig de stugor dom förut haft
 och in i miljön fingo glida
 sparade ej på tid eller kraft
 när de med jorden började strida.

Lyckade bra gjorde även de
 som byggde från grunden
 för dem har nu kommit
 den härliga stunden
 när de kunna se tillbaka, och tänka som så,
 det är bra lyckligt att vi jobbade på.
 För Listudden står sig i alla väder,
 något som oss alla i hjärtat gläder
 vi hurra för dem som tog initiativet
 och gett oss en chans till det härliga livet.

Nära staden med dess jäkt och gaser
 behövs det sådana här oaser.
 Så nära till Flaten och härlig terräng
 för dem som på vintern vill ta sig en sväng
 på skidor, för att till sommaren vara i trim
 nu slutar jag versen, har ej flera rim.

Nittonhundrasjuttiofem vi nu har nått
 det har stundat helt andra tider,
 en stor förändring allt genomgått.
 Vi kan när det mot våren lider
 trycka på knappen för värme och ljus
 att veta det stärker humöret
 när vi skola ut till våra små hus
 och tänk - på sommaren rinner ej smöret.

Det kom dock en dag ett otrevligt larm
 från vattenfall, som sade, vi måste fram
 i utkanten av er koloni
 men se, det tyckte inte vi.
 Efter mycket prat, både hit och dit
 blev det bara en liten bit
 som drabbades av stolpar och stag
 och så är vi framme vid ännu en lycklig dag.
 Vatten fall insåg till slut
 att stugor är dyra att flytta
 All oro och bråk var till ingen nytta.

Nu Listudden firar sina trettio år
 vi hoppas att lugnet och friden består.
 Men säg en idyll ,som varar beständigt
 det hela är ju egentligen eländigt.
 Nu är det diket till Flaten som spökar
 bacillerna i Flatenbadet ökar och ökar.

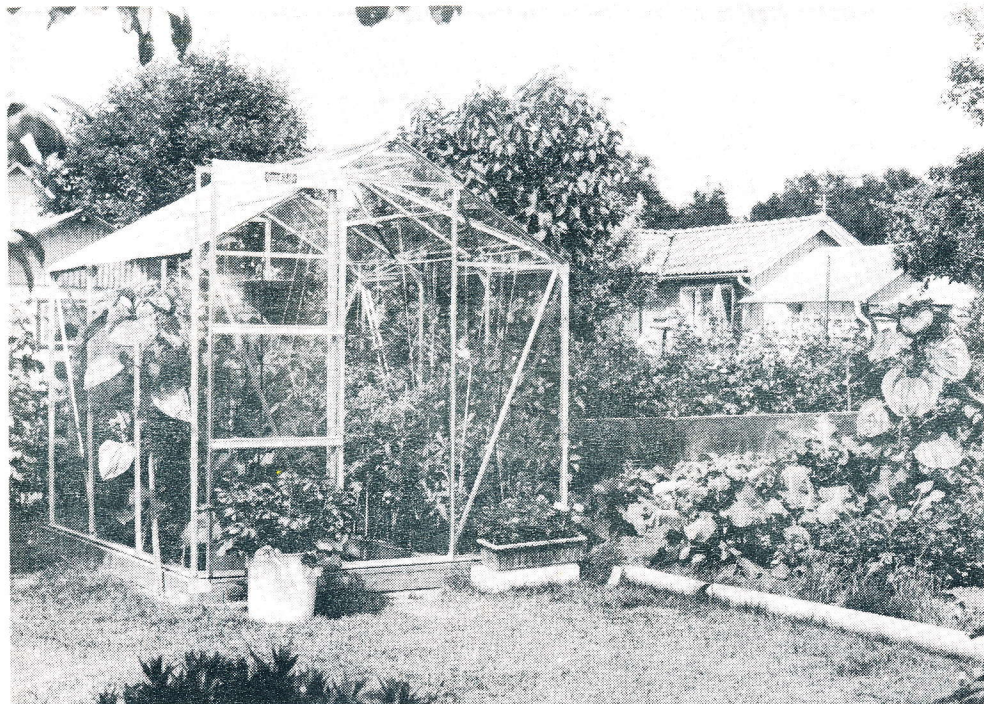
Hälsovårdsnämnden har en väldig makt
 och de har i sitt utlåtande sagt
 att vi är en fara för hela Flaten
 när vi tvättar och diskar efter maten.
 Snälla alla kolonister, tänk så mycket vi mister
 om dom riktigt hårt slår till
 det är väl ej vad vi vill.
 Tänk därför efter och slå inte ut
 något som hamnar i diket till slut.

Det här är ett allvarligt hot,
vi har ej mycket att sätta emot.
Kan bli väldigt kostsamt för vår förening,
om de skulle kräva en annan rening.
Vår förning det är ju vi: DU och JAG
som har så många härlig ListuddsDAG
Därför tar vi oss i kragen
så de ej kan nå oss med hälsovårdslagen.

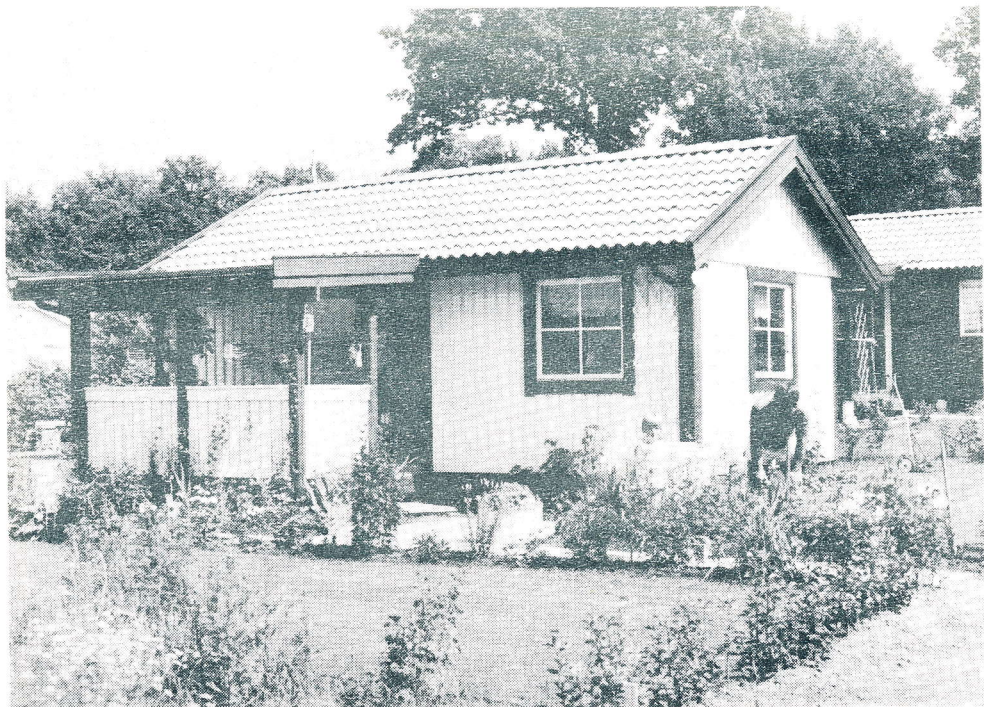
Allt detta har ej utan arbete skett
utan med dispyter och möten
både många och långa, med stadens styresmän
som helst hade sett, de kunnat kolonierna fånga.
Men våra styrelser har de ej lyckats rubba
varken Skarpnäck, Listudden, Orhem
Odlaren, Eken eller Skrubba.

De sex har klarat alla svåra tvister
och skall ha tack från oss kolonister
för att vi får komma ut i naturen
till blommor, fåglar och de vilda djuren.
Slutar så med att innerligt önska
att kolonierna i många år skall få grönska
om versen haltar ni tänka bör
dem som skrivit är bara amatör.

Nu tio år till ur tiden gått
vi skriver nittonhundraåttiofem
Bättre dränering har vi fått
mot fukten i våra små "hem."
Tanktoasystem får vi inte förglömma.
Tunnor med lock för den som själv vill tömma.
Genom nybyggnation har vi blivit flera
men nu är det fullt, vi tar ej in någon mera.
Vi har gått över till ideell förening
ett klokt beslut, enligt många mening.
Varmvattenduschar blir det också efter hand
med egna insatser rör vi nog det iland.

Odlarhobby

God representant för det nya området